

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

3. Quotuplex sit Simonia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

secluso tamen scando^{lo}, alterum intrinsecum administrationi, & in quo ipsa Sacramenti administratio consistit; qualis est, qui impeditur in celebrando, audiendo confessiones, & pro tali non licet accipere pretium. Consequenter, quod à spirituali dependet & consideratur ut effectus ratione sive causis; eujusmodi sunt beneficia Ecclesiastica, quia supponunt officium divinū, propter quod datur. In istis tamen non committitur simonia, nisi interveniat pactum tacitum vel expressum de dando prelio pro ejusmodi spiritualibus, secundum communem sententiam: ac priuilegio non est simonia, si Sacerdos præstet ministeria sacra, etiam principaliter, ob lucrum temporale; si nullum pactum expressum vel tacitum interveniat. Similiter nec si detur aliqui beneficium ob amorem humanum, ut quia sanguine vel amicitia junctus est, vel ob timorem, ne tibi noceat, modò non interveniat pactum. Lef^s 2 Deluf^s cap. 35. Dubitas 1. Galatæ Decianus in Tract. Crimin. To. 1. lib. 5. cap. 79. & 80.

§. III.

Quotuplex sit simonia.

1. Simonia alia est Iuris divini, alia Iuris humani.
2. Item alia Mentalis, alia Conventionalis, alia Realis.
3. Alia item Confidencie, qua species est conventionalis.

Duobus potissimum modis dividit simonia potest. Primo in Simoniam Iuris divini & Simoniam Iuris humani hinc Ecclesiastici: nam licet oonnulli velint omnem Simoniam esse Iuris divini, verius tamen est, aliquam esse Iuris humani, ut præter Theologos communiter tradunt Canonistæ in Quasi sum & in cap. Cum olim sup De rer. permutat. ex ratione, quod sola Ecclesia possit sua lege efficeri, ut res, qua ex natura sua est vendibilis, secundum id, quod temporale est, non sit vendibilis quoad eandem patrem, ob ordinem, quem habet, ad partem spirituali, seu in reverentiam rei spiritualis, cui connectitur, non addendo aliquam novam sanctitatem, vel consecrationem. Talis simonia locum habet in venditione beneficiorum quoad patrem temporalem, seu jus fructuum, quam partem Ecclesia statuit.

tuit non vendibilem, ratione divini officii, à quo ex Ecclesia statuto dependet. Similiter in venditione quorundam officiorum minus spiritualium, can. Salvator q. 3. ut Sacrifice, O. nomi Ecclesiæ, Advocati Ecclesiæ & similium, quæ ex solo iure positivo annexa sunt spiritualibus. Præterea in permutatione beneficiorum Ecclesiasticorum, sine auctoritate superiorum facta, d.e. Quasi sum sup. de rerum permutat. quia potuit Ecclesia illa facere non permutabilitas, ob laicitatem ministerii: quamquam talis permutation generali oratione dicatur simoniaca, si non intervenierit aliquid temporale, tamquam pretium rei spiritualis. Hunc divisioni respondet illa Glos. solemnis, inc Ex parte 13. sup. De offic. & potest. lud. deleg. & in c. Cumpadem 4. Villiusa positionis sup. De patris, qua dicuntur quædam prohibita, quia simoniaca, quædam simoniaca, quia prohibita. Vide Gutierrez lib. 2. Can. qu. c. 23.

2. Secundum dividi potest in Mentalem, Conventionalem & Realem. Mentalis est internum propositum, quo quis, dum consentienti spirituale, intendit eum obligare ad reddendum temporale, vel è conitu, sive ullo pacto exteriori, expresso vel tacito: veluti si quis Episcopo det pecuniam, vel eidem serviat, et intentione, ut pro illa pecunia aut obsequio in mercedem ei conferat beneficium, ipseque Episcopus eidem beneficium contulerit, nullo tamen pacto, expresso vel tacito, interveniente.

Conventionalis est, quando tacite vel expressè intercessit pactum, cura tamen excepcionem, saltem utrinque factam. Et ideo duobus modis fieri potest: Primo, si tantum sit initium pactum, absque ulteriori progressu ad traditionem rei, ex alterutra parte; & haec vocatur pars conventionalis. Secundum, si una pars dedit pretium, & altera nondum tradiderit rem spiritualem, vel contra; & haec vocatur conventionalis mixta, quia constat partim reali, partim conventionali.

3. Hujus species est simonia, qua vocatur confidencie, quia quis paciscitur cum eo, cui confer vel procurat beneficium eligendo, presentando, postulando, resignando in favorem, instituendo, confirmando, commendando, vel alia ratione, ut is, qui beneficium accepturus est,

est illud ipsum sibi procuranti, vel alteri, putari vel nepoti, cum fructibus vel eorum portione, cedat: aduersus quam speciem exstat Constitutio Pii IV. an. 1564. & duplex Pii V. prior an. 1568. altera sequenti anno edita, & ad eadem Tract. insignem scripsit Flaminus Parisius.

Realis est, quando pactio ex traque parte completa est, saltem inchoate, ut si collatio benefici facta sit, & pars pretii soluta.

§. IV.

De poenitentia Simoniacorum.

1. Mentalis Simonia non subiicitur poena Iuris.
2. Vi neque conventionalis, prater confidentiam.
3. 4. Pena Simoniaci in Ordine, cum conferentia, sum ordinatis.
5. Ea an extendantur ad eos, qui pro prima tonsura aliquid acceperint.
6. Pena Simoniaci in Religionis ingressu.
7. Collatio, constitutio, admissio ad beneficia gratias fieri debet.
8. Imo neque pro pastore aut prandio aliquid exigendum.
9. Nec valer statutum, ut aliquid exigatur in pium usum.
10. 11. Pena Simoniaci in beneficio, Excommunicatione, Inabilitas.
12. Simonia in confirmatione vel institutione annullis presentationem.
13. Casus, quibus quis non tenetur resignare beneficium simoniace obtinere.
14. Tenentur ad restitucionem & sunt infames.
15. Pena Simonia confidentialis.

Quod ad penas attinet Simoniam, mentalis nullis penas à Jure coegerit, quia cogitationis peccatum nemo in foro exteriori patitur, sed sufficit eam expiari per penitentiam coram Deo, & ult h. t.

Nec obstat, quod quidam dicant Capit. illud esse corruptum, cum & Glos antiquissima id dicat, & etiamnum habeatur ac legatur in editione Gregoriana correcta.

Non obstat quoque, quod usurarius mentalis teneatur ad restitucionem accepti, ex quo videti posse, idem dicendum de simoniaco

mentali: nam praterquam quod restitutio in Simonia solum debeatur ratione paucæ, impositæ ab Ecclesia, Simoniacos inhabilitante, nec Ecclesia imponat istam poenam in Simonia mentali, nec ex parte utriusque, & dantis recipiuntis, fuerit animus simoniacus, & cruperit in actum externum, intra limites tamen Simoniae: dissimilat ratio est: quia in usura sit injuria proximo, nam lucrum illud quod dat, noster dare, siue dat quodammodo invitus: in Simonia autem mentali tantum sit injuria rei sacræ, non verò proximo, & idē cessat restitutio. Vide quæ de hoc arguento dicemus inf. ad Tit. De usuris. Covar. lib. 3. var. resol. c. i. n. 5. Gutierrez Can Quæst lib. 2 cap. 23.

2. Similiter quidquid sit de rigore Juris antiqui, quo videntur incurti penas Juris, adversus Simoniacos constitutæ, per Simoniam conventionalem, etiam neutra ex parte completa, Glos in c. Tuanos 34. V. culpabilis h. t. & alii, quos videre licet apud Garz. De benef. 8. p. c. 1. anum. 20. ramen verius est, nullam Simoniam conventionalem exceptam eam, quæ confidentia dicitur, ipso facto subiici ulla penas Juris, saltem de stylo Curia Romanæ, ut tradunt Gutierrez & Can quæst c. o. port. Navar. d. loco & Less. 2. Delire & luf. c. 35. Dubitat 27. Et probatur ex Extravag. Cum defensabile 2. h. t. ubi poena non statuuntur nisi in eos, qui conventione facta quomodolibet dando vel accipiendo Simoniam commiserint: nam inde constat, requiri actum completem, potissimum cum penæ sint restringendæ.

Sola igitur Simonia realis, prater eam, quæ dicitur confidentia, inducit penas Juris infofacto: & quidem solum in Beneficiis, Religionis ingressu & Ordine, ut docet Navar. d. c. 23. n. 114. Lessius d. loco.

3. Conferens itaque Ordinem simoniace est excommunicatus, d. Extravag. Cum defensabile; & suspensus à collatione cuiusvis Ordinis, etiam prima tonsuræ; item ab exceptione omnium numerum Pontificalium; eidemque interdictus est ingressus Ecclesiæ: & si contra hanc suspensionem vel interdictum quid fecerit, suspensus erit ab administratione Ecclesiæ & à perceptione omnium fructuum, à nullo, praterquam à summo Pont. absolvendus, prouerbi statuit Sixtus V. in Bulla edita in mala pro-

LII 3 moventes